

Folktandvården

Affärsplan
2019

FOLKTANDVÅRDEN

folktandvarden.se/vgregion

Innehållsförteckning

1 Med utgångspunkt i regionfullmäktiges budget	3
2 Folktandvårdens vision och strategiska arbete	3
2.1 Våra uppdrag	3
2.2 Våra kärnvården	3
2.3 Våra strategier	4
3 Långsiktiga mål	4
3.1 Friskare patienter	5
3.2 Hållbar utveckling.....	6
3.3 Ökad marknadsandel.....	6
3.4 Ledande universitetstandvård.....	7
3.5 Rätt kompetens	8
4 Prioriterade uppdrag	9
4.1 Utveckla Frisktandvårdskonceptet	9
4.2 Utveckla Folktandvårdens kultur.....	9
4.3 Förändrade revisionsintervall.....	10
4.4 Nya arbetssätt för konsultationer	10
4.5 Digitala tjänster	10
4.6 Kunskapsbaserad vård	11
4.7 Uppgiftsväxling och arbetsfördelning.....	11
5 Ekonomi	12
5.1 Folktandvårdens finansiering.....	12
5.2 Ekonomiskt resultat.....	13
5.3 Eget Kapital.....	14
6 Investeringar	15
7 Internkontroll	15

Bilagor

Bilaga 1: Koppling av mål mellan RF och FTV

1 Med utgångspunkt i regionfullmäktiges budget

Västra Götalandsregionens viktigaste styrdokument är regionfullmäktiges budget. Ur regionfullmäktiges strategiska mål 2019-2021 har tre **prioriterade mål** bedömts som tillämpliga för tandvårdsstyrelsen. Dessa är:

1. Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska.
2. Sjukvårdens förmåga att skapa mesta möjliga värde för patienten ska förbättras.
3. Möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling ska förbättras.

Tandvårdsstyrelsen har dessutom kompletterat med ett eget formulerat mål:

4. Samverkan med kommun och närsjukvård ska öka.

De prioriterade målen kopplas till Folktandvårdens **långsiktiga mål** samt **prioriterade uppdrag** 2019-2021.

En skiss på sambandet mellan regionfullmäktiges mål samt Folktandvårdens långsiktiga mål visas i bilaga 1.

2 Folktandvårdens vision och strategiska arbete

Folktandvårdens vision är ”Frisk i munnen hela livet” och tar utgångspunkt i Västra Götalandsregionens vision "Det goda livet" med särskild fokus på god hälsa. **Frisk i munnen** innebär att vi ska arbeta för att våra patienter ska uppnå och behålla god munhälsa. **Hela livet** innebär att vi ska finnas till för alla, från den yngste till den äldste, från den som är frisk till den som är svårt sjuk samt med god tillgänglighet i hela Västra Götaland. Visionen har kompletterats med ambitionen att Folktandvården ska **bidra till ökad allmän hälsa** för invånarna.

Arbetet mot visionen är långsiktigt. Vision, mål, strategier och affärsplan hanteras i en process där hela organisationen involveras, från medarbetare till tandvårdsstyrelse. Seminarier för tandvårdsstyrelsen, utvecklingsdagar för samtliga medarbetare samt ledardagar för chefer och ledningsstöd är exempel på aktiviteter som påverkar såväl den gemensamma affärsplanen som varje kliniks verksamhetskontrakt för kommande år.

2.1 Våra uppdrag

Folktandvårdens uppdrag kommer från regionfullmäktige, regionstyrelsen och överenskommelser med hälso- och sjukvårdsnämnderna. 80 procent av verksamheten är konkurrensutsatt vilket medför specifika krav på transparens och konkurrensmässiga förutsättningar. Uppdragen sammanfattas med att vi skapar god vård genom:

- Att utveckla hälsostyrd och patientcentrerad vård, med fokus på hög kvalitet.
- Att arbeta förebyggande och hälsoinriktat samt motivera till egenvård.
- Att ge hög service och erbjuda goda möten i vården.
- Effektiva vårdprocesser där den vård man behöver ofta finns nära och den vård man behöver mer sällan kan koncentreras till färre platser.
- Att forska, utveckla och aktivt ta del av ny kunskap.

2.2 Våra kärnvården

Vi skapar tandvård av högsta klass genom våra kärnvården.

Hälsa - Vi motiverar till egenvård och erbjuder individuellt utformad rehabilitering. Vi

ansvarar för hälsofrämjande verksamhet på skolor och bedriver förebyggande arbete för att bidra till bättre folkhälsa.

Kompetens - Vi driver utvecklingen framåt genom samarbete och kunskapsöverföring mellan allmän- och specialisttandvård samt nära samarbete med Göteborgs universitet.

Service - Vi lägger stor vikt vid service, bemötande och tillgänglighet. Våra öppettider baseras på kundernas behov.

2.3 Våra strategier

Vi når våra långsiktiga mål genom våra strategier. Strategierna beskriver kortfattat hur vi ska arbeta och vad vi ska göra för att nå målen. Alla bidrar i arbetet utifrån sin roll, från medarbetare till tandvårdsledning och tandvårdsstyrelse.

2.3.1 Vi arbetar hälsofrämjande och personcentrerat

Vi arbetar hälsofrämjande och personcentrerat genom att:

- Involvera patienten och utgå från individens behov. **Personcentrerad vård** innebär att vi har respekt för personens individuella behov, upplevelse och förutsättningar samt att man som individ är medaktör i vården.
- Utveckla förebyggande insatser och hälsofrämjande arbetssätt. **Hälsostyrd vård** innebär att vi ska välja de vårdinsatser som ger största möjliga hälsovinster med tillgängliga resurser.
- Ha fokus på hög tillgänglighet och god service.

2.3.2 Vi använder våra resurser gemensamt

Vi använder våra resurser gemensamt genom att:

- Skapa en stabil verksamhet genom god planering, uppföljning och affärsmannaskap.
- Samarbeta mellan kliniker och verksamhetsområden.
- Arbeta aktivt med uppgiftsväxling.

2.3.3 Vi utvecklar vår verksamhet tillsammans

Vi utvecklar vår verksamhet tillsammans genom att:

- Avsätta tid för systematisk verksamhetsutveckling.
- Arbeta för en god arbetsmiljö och god hälsa.
- Utveckla medarbetare.

2.3.4 Vi samverkar i god och kreativ miljö

Vi samverkar i god och kreativ miljö genom att:

- Samarbeta med andra hälsoaktörer och vårdgivare.
- Samarbeta med Göteborgs universitet.
- Skapa goda förutsättningar för forskning, innovation och utveckling.

3 Långsiktiga mål

Folktandvården har fem långsiktiga mål som styr mot visionen. De långsiktiga målen är Friskare patienter, Hållbar utveckling, Ökad marknadsandel, Ledande universitetstandvård och Rätt kompetens. Tandvårdsstyrelsen har dessutom kompletterat med ett långsiktigt mål

om att Samverkan med kommun och närsjukvård ska öka. Nedan följer en kort beskrivning av de långsiktiga målen.

3.1 Friskare patienter

Folktandvårdens verksamhet ska styras så att vård ges efter behov. Vårdplanering och behandling ska vara hälsoinriktad för att våra patienter ska uppnå ett så lågt framtida vårdbehov som möjligt. De vårdinsatser och behandlingar som ger största möjliga hälsovinster inom tillgängliga resurser ska väljas.

Med ett tydligt hälsofokus är Frisktandvård, tandvård till fast pris, Folktandvårdens främsta koncept för den vuxna befolkningen. Andelen kunder som valt Frisktandvård har ökat successivt sedan starten 2007 och den långsiktiga målsättningen är att större delen av våra vuxna patienter ska teckna frisktandvårdsavtal.

Omställningsmålet Nära vård gäller för all hälso- och sjukvård och tandvård i Västra Götaland, vilket även är kopplat till att tandvårdsstyrelsens eget prioriterade mål om Samverkan med kommun och närsjukvård ska öka. Utveckling av Folktandvårdens tjänster i den nära vården berör framför allt tre aktiviteter:

1. Tandhygienist i kommun, där tandhygienisten är en integrerad del i kommunens verksamhet genom att vara sakkunnig och genom att kvalitetssäkra kompetens och rutiner inom kommunens omvårdnad.
2. Folktandvården i familjecentral, där syftet är att utveckla och tillvarata tandvårdens hälsofrämjande och förebyggande ansvar i folkhälsoarbetet, med fokus på att stärka hälsosamma levnadsvanor. Målet är att skapa bättre förutsättningar för befolkningen i socioekonomiskt utsatta områden genom att förbättra både munhälsa och allmän hälsa och på så sätt bidra till att minska hälsoskillnader mellan olika grupper.
3. Utveckla mobil hemtandvård, i första hand ska förutsättningar för hemtandvård i livets slutskede och vård till äldre sköra personer utvärderas.

Vi mäter hälsoutvecklingen över tid och utvärderar effekten av hälsofrämjande insatser och sjukdomsbehandlingar. Utvecklingsbehov på olika nivåer i verksamheten hanteras inom ett ständigt pågående förbättringsarbete.

Mätetal	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2024
Friska patienter, andel	57 %	58 %	58 %	61 %
Frisktandvårdsavtal - Antal avtal	202 076	215 000	228 000	320 000

Andel friska patienter: Måttet definieras som den andel av Folktandvårdens patienter som uppfyller samtliga av följande tre kriterier: 1) upplever sin tandhälsa som bra eller mycket bra 2) har låg risk att utveckla karies 3) har låg risk att utveckla parodontal sjukdom. De patienter som uppfyller samtliga dessa kriterier betecknas som friska i munnen.

Frisktandvårdsavtal - Antal avtal: Måttet anger totalt antalet nytecknade och omtecknade avtal och som är aktiva i Folktandvården Västra Götaland per den 31 december aktuellt år.

3.2 Hållbar utveckling

Hållbar utveckling inkluderar både ekonomi, miljö och det sociala perspektivet. Genom att ta hänsyn till miljö och hållbarhet i alla beslut och processer skapas ett långsiktigt värde för medarbetare, kunder, samhälle och miljö.

Våra klinikers ekonomiska resultat är grunden för en stabil ekonomi. Målet är att hela organisationen fortsatt präglas av hög ekonomisk medvetenhet och att vi tillsammans skapar ett hållbart utvecklingsutrymme. Målet för 2019 är att skapa en resultatmarginal på 4,3 procent.

Ett positivt resultat över tid skapar ekonomisk stabilitet som gör att vi klarar förändringar i ett kort perspektiv och möjliggör satsningar av engångskaraktär utan stor inverkan på ordinarie verksamhet. Folktandvården driver ur många perspektiv utvecklingen i branschen och har högt satta långsiktiga mål för att nå visionen. För att genomföra detta krävs finansiering som i huvudsak skapas inom den egna organisationen. För att säkerställa en stabil ekonomi målsätts och följs också andel kliniker med positivt resultat.

Ett ytterligare perspektiv på hållbarhet är organisationens samhällsansvar, begreppet Corporate Social Responsibility (CSR), vilket innefattar ekonomi, miljö och socialt ansvarstagande. Socialt ansvarstagande innebär att bidra till att samhället, där företaget verkar, förbättras på olika sätt genom samverkan med den sociala ekonomin. Inom den sociala ekonomin verkar olika typer av idéburna organisationer och föreningar. Folktandvården stödjer och engagerar sig i CSR-projekt i Sydafrika (Kapstaden) samt på Universeum, i samverkan med det lokala föreningslivet.

Hållbarhet och långsiktighet präglar även organisationens miljöengagemang. Klinikernas miljödiplomering säkerställer att miljöarbetet sker på ett strukturerat och konkret sätt samt att kliniken arbetar med att kontinuerligt minska sin miljöpåverkan. Ur Västra Götalandsregionens miljöplan 2017-2020 har Folktandvården valt två målområden, transporter och kemikalier, att fokusera på under 2019. Som en del i miljödiplomeringen har klinikerna separata handlingsplaner som kan omfatta områden från Folktandvårdens miljömål, till exempel minska resandet med privat bil, eller något annat som är viktigt för kliniken att arbeta med ur miljösynpunkt.

Ett konkret exempel på hållbar utveckling är införande av konsultation på distans som beskrivs under rubriken Nya arbetssätt för konsultationer, stycke 4.5.

Mätetal	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2024
Andel kliniker med positivt resultat	73 %	85 %	75 %	90 %
Resultatmarginal före avkastningskrav, eget kapital och resultatdelning	4,3 %		4,3 %	4,5 %

Resultatmarginal före avkastningskrav, eget kapital och resultatdelning: Ekonomiskt resultat i relation till omsättning exklusive kostnader för avkastningskrav, kostnader hänförliga till eget kapital och kostnader för resultatdelning.

Andel kliniker med positivt resultat: Andel kliniker, av Folktandvårdens samtliga kliniker, som har ett positivt ekonomiskt resultat.

3.3 Ökad marknadsandel

För att möta efterfrågan på tandvård i olika delar av Västra Götaland är vårt mål att öka vår marknadsandel. Det innebär att Folktandvården måste upplevas som en attraktiv och

tillgänglig vårdgivare i konkurrensen på tandvårdsmarknaden. Vi mäter och följer vår kundnöjdhet och tillgänglighet till allmän- och specialisttandvård. Vi arbetar dessutom kontinuerligt med att utveckla service och kommunikation med kunder och övriga medborgare. I kundundersökningen som genomfördes våren 2017 är nöjd kund-index 85. Resultatet är mycket högt och bedöms som oförändrat i jämförelse med 2015.

Folktandvårdens marknadsandel mäts årligen för hela Västra Götaland och lokalt på kommunnivå. I december 2017 hade Folktandvården 52 procent av marknaden i Västra Götaland, mätt på andel av befolkningen (3 år och äldre) som är kunder hos Folktandvårdens allmäntandvård. Definition för kund är (1) listade barn 3–19 år och (2) vuxna 20 år och äldre som undersökts fullständigt under den senaste 3-årsperioden.

Inom allmäntandvården prioriteras akut tandvård, tandvård till barn, ungdomar och unga vuxna, samt till personer som omfattas av det särskilda tandvårdsstödet. Då målet är att vara en attraktiv vårdgivare med allt större marknadsandel är det även viktigt med god tillgänglighet för vuxna som inte har ett prioriterat vårdbehov. Vi mäter därför tillgängligheten även för nya vuxna patienter.

Inom specialisttandvården följer vi tillgänglighet för prioritet 1 och prioritet 2 för remitterade patienter.

Mätetal	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2024
Marknadsandelar	52 %	53 %	53 %	55 %
Nöjd kund-index	85	-	87	90
Tillgänglighet allmäntandvård, barn och ungdom			98 %	98 %
Tillgänglighet allmäntandvård, nya vuxna patienter	81 %	95 %	85 %	95 %
Tillgänglighet specialisttandvård, prioritet 1	97 %	95 %	95 %	95 %
Tillgänglighet specialisttandvård, prioritet 2	61 %	75 %	70 %	95 %

Nöjd kund-index: Mäts i den vart annat år återkommande kundenkäten. Nöjd kund-index visar hur starkt våra kunder samtycker till påståendet "Jag är nöjd med Folktandvården och rekommenderar dem gärna till mina bekanta". Index sträcker sig från 0-100.

Tillgänglighet allmäntandvård, barn och ungdom: Andel planerade kallelser 3-19 år som sker med högst 3 månaders försening. Källa: BI-portal/Kallelser/Planerade & Försenade.

Tillgänglighet allmäntandvård nya vuxna patienter: Andel kliniker som uppfyller målet att ta emot nya vuxna patienter (25+) inom tre månader. Källa: T4 med köID Kölista med urval av patienter med mer än tre månader.

Tillgänglighet specialisttandvård, prioritet 1: Andel kliniker som uppfyller målet för väntetid för patienter med remisser med prioritet 1 (högsta prioritet). Definition: maximal väntetid i antal månader för patient med remiss som inte omhändertagits.

Tillgänglighet specialisttandvård, prioritet 2: Andel kliniker som uppfyller målet för väntetid för patienter med remisser med prioritet 2 (näst högsta prioritet). Definition: maximal väntetid i antal månader för patient med remiss som inte omhändertagits.

3.4 Ledande universitetstandvård

Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet tecknade 2017 ett nytt regionalt tandläkarutbildningsavtal (TUA). Parterna enades därmed om att universitetstandvård är en gemensam angelägenhet för Västra Götalandsregionen och universitetet och avtalet beskriver vad som ska gälla för enheter inom universitetstandvården. För att fullfölja TUA-avtalets intentioner ska därför enheter som ska utgöra universitetstandvård identifieras. Motsvarande arbete har gjorts inom universitetssjukvård. Under 2018 har kriterier för universitetstandvård

fastställts, med utgångspunkt från TUA-avtalet. Under 2019 fortsätter arbetet med att bland annat fastställa enheter som ska uppfylla kriterierna. Vi mäter nöjd student-index och andel kliniska lärare med högskolepedagogisk kompetens.

Mätetal	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2024
Nöjd student-index		90	90	90
Handledare med pedagogisk kompetens inom grundutbildning, andel			75 %	80 %

Nöjd student-index: Andel studenter som uppger sig vara nöjda med den kliniska delen av utbildningen. Detta mäts på utbildningskliniken på odontologen och på VFU-klinikerna i regionen. Mätningen gäller tandläkar- och tandhygienistprogrammet.

3.5 Rätt kompetens

Kompetensförsörjning är vår och de flesta branschens och organisationers största utmaning under många år framåt. Vi vet att befolkningsutvecklingen, såväl nationellt som regionalt, innebär att antalet äldre ökar betydligt kraftigare än de som är i arbetsför ålder samtidigt som vi genomgår en generationsväxling i många yrkesgrupper. En stor andel unga medarbetare innebär att många kommer att bilda familj och vara föräldralediga vilket i sin tur ökar behovet av nyanställningar. Mot bakgrund av detta är vi medvetna om att det krävs nya lösningar för att klara vår kompetensförsörjning.

Vårt långsiktiga mål rätt kompetens innebär att vi har rätt volym medarbetare med rätt kompetens och att vi tillvaratar kompetensen hos våra medarbetare till rätt uppgifter. Rätt kompetens är förutsättningen för god vård, tillgänglighet och service samt en möjlighet att ge invånarna jämlik vård. Det är också förutsättningen för att skapa utrymme till konkurrenskraftiga löner, utvecklings- och karriärmöjligheter samt god arbetsmiljö.

Vi klarar vår kompetensförsörjning genom fokus på

- att utveckla och använda digital teknik
- resursfördelning kopplad till tandhälsa
- uppgiftsväxling och arbetsfördelning
- ständig utveckling av vårt arbetsgivarvarumärke genom att bland annat tydliggöra och utveckla vår kultur.

Mätetal	Utfall 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2019	Målvärde 2024
Arbetsmiljö - andelen medarbetare som inte upplever stress i arbetet	78 %	80 %	80 %	85 %
Arbetsorganisation - andel tandhygienister/tandläkare i allmäntandvård	0,7	0,8	0,7	1,0
Attraktiv arbetsgivare - andel ambassadörer	81 %		81 %	85 %
Hälsa -andel sjukfrånvaro	6,2 %		5,9 %	5,5 %

Arbetsmiljö - andelen medarbetare som inte upplever stress i arbetet. Mäts årligen genom fråga i frågeformuläret i hälsoprofilen.

Arbetsorganisation – andel tandhygienister/tandläkare i allmäntandvård. Mäts månatligen genom att följa antalet nettoårsarbetare inom ATV.

Attraktiv arbetsgivare - andel ambassadörer. Mäts genom en fråga i den medarbetarenkät som genomförs i VGR vartannat år. Andelen medarbetare som svarar att de rekommenderar Västra götalandregionen som arbetsgivare.

4 Prioriterade uppdrag

Under 2019-2021 kommer nedan sju beskrivna uppdrag att prioriteras. Tabellen illustrerar hur uppdragen styr mot de långsiktiga målen, som i sin tur styr mot regionfullmäktiges prioriterade mål.

Prioriterade uppdrag 2019-2021	Styr mot				
	Friskare patienter	Ökad marknadsandel	Ledande universitetstandvård	Rätt kompetens	Hållbar utveckling
Utveckla Frisktandvårdskonceptet	X	X		X	X
Utveckla Folktandvårdens kultur				X	X
Nya arbetssätt för förändrade revisionsintervall	X	X		X	X
Nya arbetssätt för konsultationer		X		X	X
Digitala tjänster		X			X
Kunskapsbaserad vård	X		X	X	
Uppgiftsväxling och arbetsfördelning	X	X		X	X

4.1 Utveckla Frisktandvårdskonceptet

Med stöd av kunskap från nationella undersökningar och forskningsrapporter vill vi fortsätta utveckla Frisktandvården. Viktiga positiva faktorer som patienterna lyfter är det ömsesidiga kontraktet, månatlig betalning, garanterad vård och nöjdhet med modellen. Forskning visar dessutom på en mindre risk att drabbas av ny karies och att möjligheten att betala mindre för tandvård kan vara en drivkraft att hålla sig frisk. Vi bör därför än mer individualisera egenvårdsprogrammet för att på så vis fånga den motiverade patienten.

Planerade aktiviteter 2019

I samband med lanseringen av en ny frisktandvårdsmodul i Folktandvårdens journalsystem kommer förändringar kring undersökningsintervall att genomföras. Förändringen föregås av en översyn för ett förbättrat support- och processtöd.

Under 2019 planeras dessutom ett utvecklingsarbete och kommunikationsinsatser både internt och externt för att förtydliga fördelarna och öka efterfrågan på Frisktandvård.

4.2 Utveckla Folktandvårdens kultur

I den konkurrens om medarbetare som kommer att vara under många år framöver är det av största vikt att vara en attraktiv arbetsgivare. Västra Götalandsregionens mål är att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare.

Många studier visar på att kulturen i organisationen har en avgörande betydelse för både framgång, resultat och medarbetarnas trivsel. Det som särskilt präglar framgångsrika organisationer är att det är tydligt beskrivet varför verksamheten finns, vilka värderingar som styr organisationen och att det finns en vision som visar alla vart man är på väg och hur man ska ta sig dit. Studier visar också att allt fler medarbetare väljer arbetsgivare efter värdegrund.

Under 2018 har vi i Folktandvården startat vårt arbete med att tydliggöra och utveckla vår kultur. Vi har frågat alla medarbetare vilka värderingar och beteenden som är viktiga för dem, bett dem beskriva nuvarande kultur på arbetsplatsen och önskad kultur. Resultatet visar att vi

har mycket som är positivt men att det finns anledning att tydliggöra vår kultur och fortsätta att utveckla den.

Planerade aktiviteter 2019

Under 2019 fortsätter vi arbetet genom att medarbetare och chefer på alla kliniker och enheter har dialog om sitt resultat och enas om vad som behöver utvecklas och hur den fortsatta utvecklingen ska ske. I arbetet ingår även att alla bidrar till att beskriva Folktandvårdens gemensamma bild av vår önskade kultur.

4.3 Förändrade revisionsintervall

Den goda munhälsoutvecklingen hos befolkningen innebär att det finns möjlighet att förlänga intervallet mellan två undersökningar till 24 månader för personer med låg risk att utveckla munsjukdom. Omställningen, som pågår i hela landet, avser alla personer från 7 års ålder.

I anslutning till omställningen ska ett digitalt stöd för produktions- och kapacitetsplanering i allmäntandvård införas. Syftet är att skapa ett bättre planeringsunderlag för klinikerna när ett stort antal ungdomar och vuxna successivt kommer att bli kallade med 24 månaders intervall.

Planerade aktiviteter 2019

I uppdraget ingår att trygga tillämpningen av nya kallelsemallar, säkerställa rutiner för lägesbestämning av överkäkens hörntänder vid 8–10 års ålder, tydliggöra vad som är prioriterad vård och följa tillämpningen av denna prioritering.

4.4 Nya arbetssätt för konsultationer

Sedan juni 2018 testar ett tiotal allmäntandvårds- och specialisttandvårdskliniker konsultation på distans där patienten träffar specialisttandläkare över videolänk. Med hjälp av digital teknik kommer Folktandvården att kunna erbjuda nästan lika bra tillgänglighet av konsultationer i hela Västra Götaland och därmed minska antalet remisser, väntetider och resande. Med utrustningarna för distanskonsultationer kommer vi även kunna öka samarbetet mellan kliniker, ledning, stöd och service och annan verksamhet till exempel kommuner.

Distanskonsultationer är ett exempel på aktiviteter inom Västra Götalandsregionens omställningsområde Digitalisering.

Planerade aktiviteter 2019

Pilotprojektet kommer att förlängas och utökas till mars 2019. Efter att pilotprojektet utvärderats tas beslut om eventuellt breddinförande.

4.5 Digitala tjänster

Folktandvården fortsätter arbetet med att utveckla digitala tjänster som våra kunder efterfrågar, som gör oss attraktiva och som underlättar vardagen för alla medarbetare. Utveckling av digitala tjänster är exempel på aktiviteter inom Västra Götalandsregionens omställningsområde Digitalisering.

Planerade aktiviteter 2019

De digitala tjänster som vi planerar att utveckla är Swish kopplat till betalkiosker på klinik, 1177 e-tjänster med journal på nätet och nationell patientöversikt och en webbaserad hälsodeklaration.

4.6 Kunskapsbaserad vård

Arbetet med att utveckla kunskapsbaserad vård har koppling till Västra Götalands-regionens omställningsområden Kvalitetsdriven verksamhetsutveckling och Koncentration för ökad kvalitet samt regionuppdraget om universitetstandvård. Betydande delar av dessa båda uppdrag syftar till att förbättra förutsättningarna för att bästa tillgängliga kunskap ska användas i vården.

Mot bakgrund av ovan har Folktandvården valt att som ett första steg utveckla och utvärdera metoder som underlättar användandet av bästa kunskap. Utvecklingsarbetet baseras bland annat på antagandet att införande av kunskap främjas av att utbildningen stödjer en beteendeförändring inom vården. För att uppnå önskat resultat krävs samarbete mellan flera olika kompetenser, varför såväl beteendevetare, förändringsledare, odontologiskt sakkunniga som linjechefer deltar i arbetet.

Planerade aktiviteter 2019

Under året planeras en kartläggning av tandläkares och tandhygienisters subjektiva kunskapsbehov följt av en prioritering av identifierade utvecklingsområden. I samband med en strategisk utbildningsinsats inom bettfysiologi utvecklas en modell för förändringsinriktad kunskapsöverföring. Under 2019 kommer även Folktandvårdens engagemang i den nya kunskapsorganisationen med nationella och regionala programområden att öka.

I samverkan med institutionen för odontologi ska dessutom uppdraget med att definiera enheter inom universitetstandvård slutföras, varefter arbetet påbörjas med att skapa förutsättningar för att uppnå kriterierna inom enheterna.

4.7 Uppgiftsväxling och arbetsfördelning

Under 2018 har fyra kliniker genomfört verksamhetsutvecklingsprojekt för att utveckla metoder för uppgiftsväxling och arbetsfördelning. Syftet med projekten är att öka värdet för våra patienter genom att tillvarata medarbetarnas kompetens på ett effektivare sätt.

Målsättningen med uppgiftsväxling och arbetsfördelning är att stärka professionerna, att främja god arbetsmiljö, karriär- och utvecklingsmöjligheter samt minska den brist på kompetens som råder på flera kliniker. Arbetet innebär också att undersöka möjligheterna att införa nya kompetenser som ytterligare stärker vårt hälsoinriktade arbete och avlastar de olika yrkesgrupperna med serviceuppgifter på kliniken.

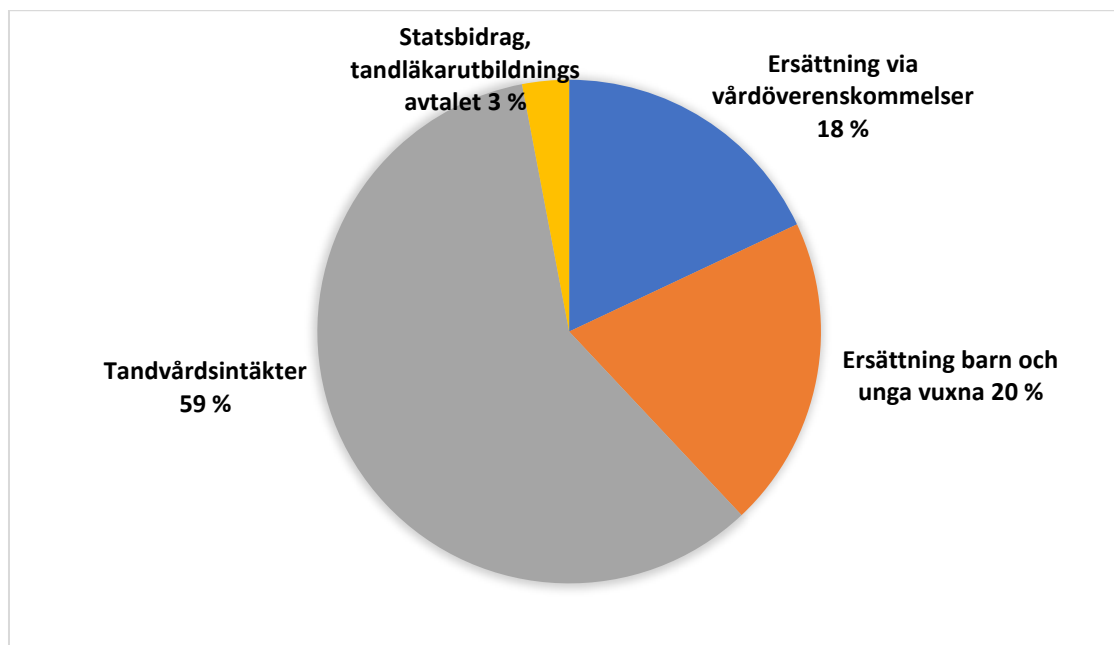
Planerade aktiviteter 2019

Under 2019 startar breddinförandet av arbetet på våra kliniker med stöd av de metoder som utvecklats i projekten. Arbetet har en nära koppling till våra prioriterade uppdrag "nya arbetssätt för konsultationer", "förändrade revisionsintervall" och "kunskapsbaserad vård".

5 Ekonomi

5.1 Folktandvårdens finansiering

Bilden nedan illustrerar Folktandvårdens finansiering.

Folktandvårdens verksamhet är konkurrensutsatt till cirka 80 procent. Intäkter från den konkurrensutsatta delen är enligt ovan tandvårdsintäkter för den vård som finansieras via prislistan samt barn- och ungdomstandvård för åldersgruppen 3-24 år. En liten del av ersättningen via vårdöverenskommelserna är även konkurrensutsatt. Totalt uppgår detta till drygt 1,9 mdkr.

Ersättning till specialisttandvård och övriga uppdrag regleras via vårdöverenskommelser mellan tandvårdsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnderna. Dessa ersättningar är i huvudsak konkurrensskyddade och är fördelade på specialisttandvård respektive övriga uppdrag, totalt knappt 0,5 mdkr.

Ersättning enligt tandläkarutbildningsavtalet reglerar Folktandvårdens ansvar för den kliniska delen av tandläkarutbildningen vid Göteborgs universitet samt forskning. Denna ersättning uppgår till knappt 0,1 mdkr.

5.2 Ekonomiskt resultat

Resultatbudget (mnr)	Budget 1812	Prognos 1808	Budget 1912
Såld vård internt	1 107,8	1 098,0	1 120,0
Såld vård externt	318,0	325,0	330,0
Patientavgifter	860,0	830,0	850,0
Driftbidrag från nämnd inom regionen	0,0	0,0	0,0
Övriga erhållna bidrag	122,2	134,0	134,0
Försäljning av tjänster	18,0	17,0	16,0
Hysesintäkter	8,0	8,0	8,0
Försäljning av material och varor	7,0	6,0	6,0
Övriga intäkter	35,0	38,0	38,0
Verksamheten intäkter	2 476,0	2 456,0	2 502,0
Personalkostnader, inkl. inhyrd personal	-1 693,0	-1 665,0	-1 725,0
Köpt vård	-12,0	-11,0	-12,0
Läkemedel	-12,0	-12,0	-12,0
Verksamhetsanknutna tjänster	-160,0	-158,0	-165,0
Övriga tjänster, inkl. konsultkostnader	-110,0	-100,0	-100,0
Material och varor, inkl. förbrukningsmtrl	-170,0	-165,0	-172,0
Lokal- och energikostnader	-180,0	-170,0	-170,0
Lämnade bidrag	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-50,0	-45,0	-50,0
Övriga kostnader	-80,0	-84,0	-88,0
Verksamhetens kostnader	-2 467,0	-2 410,0	-2 494,0
Finansiella intäkter/kostnader	-2,0	-1,0	-1,0
Bidrag, speciella beslut över budget	-25,0	-25,0	-25,0
Resultat	-18,0	20,0	-18,0

Budget för 2019 presenteras ovan med ett resultat på -18 mnr vilket motsvarar tandvårdsstyrelsens beslut om disposition av eget kapital 2019, se avsnitt 5.3.1.

Den stabila ekonomiska utvecklingen beräknas fortsätta under 2019, en förutsättning är dock att vi genomför våra prioriterade uppdrag för att skapa goda förutsättningar för hela verksamheten. En fortsatt lönesatsning, som utgår från Västra Götalandsregionens målbild, anses vara nödvändig för att kunna behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens.

I budgeten beräknas ett löneökningstrymme på cirka 2,5 procent och en ytterligare ökning av de sociala avgifterna bidrar till att kostnaderna ökar mer än intäkterna som ökar med cirka 2

procent. Detta innebär att ovan redovisade prioriterade uppdrag är en förutsättning för att fortsatt ha en stabil ekonomisk utveckling.

Såld vård, internt, avtal: generell uppräknings av ersättningar för vårdöverenskommelse och barnavtal med 2 procent samt vissa volymförändringar.

Statsbidrag: avser ersättning enligt tandläkarutbildningsavtalet. Ersättningen innehåller generell uppräknings med 1,25 procent.

Tandvårdsintäkter: baseras på justering av Folktandvårdens prislista med i genomsnitt 2,18 procent från 15 januari 2019 samt en viss volymökning.

Personalkostnader: inkluderar ovan nämnda löneöversyn, höjning av sociala avgifter samt en viss volymökning.

Övriga kostnader: beräknas öka delvis beroende på viss volymökning av tandvårdsmaterial med hänsyn till produktion, ordinarie prisutveckling samt kostnader hänförliga till utnyttjande av eget kapital.

Bidrag, speciella beslut över budget: består av koncernbidraget på 25 mnkr till ägaren.

5.3 Eget Kapital

Regionstyrelsen beslutade i september 2013 (Dnr RS 488-2012) om konkurrensmässiga villkor för Folktandvården. Innebörden är bland annat att tandvårdsstyrelsen fattar beslut om disposition av eget kapital och informerar därefter regionstyrelsen.

Ingående eget kapital 2018 uppgick till 164,0 mnkr. Under 2018 har 8,1 mnkr inlevererats till koncernen enligt regelverket för eget kapital för icke konkurrensutsatt verksamhet.

Årsprognosen för 2018 visar per september ett positivt resultat om minst 20 mnkr. Utan hänsyn tagen till regelverk för icke konkurrensutsatt verksamhet beräknas det ingående egna kapitalet 2019 uppgå till cirka 175,9 mnkr och efter uppskattat avdrag cirka 166,9 mnkr.

Det budgeterade resultatet för 2019, inklusive disposition av eget kapital, uppgår till -18,0 mnkr. Det budgeterade resultatet exklusive disposition av eget kapital uppgår till 0. Detta innebär ett budgeterat utgående eget kapital 2018 om 148,9 mnkr.

5.3.1 Beslut inför 2019

Tandvårdsstyrelsen beslutar om disposition av eget kapital 2019 avseende:

1. Digitalisering: Fortsatt implementering av version 3 av journalsystemet T4, anpassning av Folktandvårdsportalen till dokumenthanteringssystemet SOFIA inklusive verktyget plan och styr, införande av distanskonsultationer inkl. avskrivning av utrustning under perioden 2019–2021, införande av avtrycksscannrar, utveckling av övriga digitala tjänster inklusive artificiell intelligens. 8,7 mnkr för 2019.
2. Tandhygienist i kommun. 2,9 mnkr.
3. Hälsostyrd vård inklusive den nära vården: Fortsatt genomförande av uppdrag i hälsostyrd vård. Implementering och stöd för roller i samverkan. 1,5 mnkr.
4. Strategiska kompetensutvecklingsinsatser och kompetensförsörjning: Rekrytering av utlandsutbildade, PLUS-program samt förändringsstödsresurs för uppgiftsväxling. Fortsatt verksamhetsförlagd kompetensutveckling för allmäntandvårdstandläkare/team i specialisttandvården. 3,5 mnkr.
5. Nytt arbetssätt kring riskbedömning av kemiska riskkällor. I samband med Arbetsmiljöverkets riktade insats kring kemiska riskkällor hösten 2018 visade det sig att Folktandvården behöver ett förbättrat arbetssätt för att hantera riskbedömning av

kemiska riskkällor. Arbetet omfattar pilot, utvärdering och breddinförande under perioden 2019 - 2020. 1,4 mnkr för 2019.

Sammantaget föreslås för 2019 disposition av eget kapital avseende punkt 1–5 om 18,0 mnkr.

6 Investeringar

Folktandvården fortsätter att satsa på att utveckla och förnya våra klinikers fysiska miljö, till nytta för både kunder och medarbetare. Under 2015 – 2018 har 25 kliniker genomgått en omfattande renovering eller öppnat i nya lokaler. Under 2019 kommer ytterligare fyra kliniker färdigställas, i Kungälv, Tanumshede, Borås och på Hisingen. Därutöver färdigställs de nya lokalerna för specialisttandvård vid Skaraborgs sjukhus i Skövde. Den samlade specialisttandvården samlokaliseras i gemensamma lokaler tillsammans med sjukhusets verksamhet inom käkkirurgi. En gemensam satsning tillsammans med Skaraborgs sjukhus som kommer att vara betydelsefull för tandvården under lång tid framöver.

Förutom investeringar i samband med om- och nybyggnation ökar möjligheterna till digitalisering av delar av kärnverksamheten. 2019 kommer vara året då intraorala scanners på bred front ersätter tidigare metoder. I avsnitt 4.5 beskrivs även hur den tekniska utvecklingen möjliggör nya arbetssätt för konsultationer på distans.

Planerad investeringsvolym 2019 uppgår till 67 mnkr.

7 Internkontroll

Internkontrollplanen kommer att uppdateras inför 2019 med utgångspunkt från affärsplan 2019 samt tandvårdsstyrelsens reglemente. Beslut om planen för 2019 kommer att tas i samband med att årsuppföljningen görs.

Samråd och beslut

Samverkan om Affärsplan 2019 har skett i Folktandvårdens samverkansgrupp 2018-11-26.

Tandvårdsstyrelsen beslutar:

1. Fastställa Affärsplan för år 2019

2. Disponera eget kapital om 18 mnkr för år 2019 enligt avsnitt 5.3.1
 - a) *finansiering av digitalisering, fortsatt implementering version 3 av journalsystemet T4, anpassning av Folktandvårdsportalen till dokumenthanteringssystemet SOFIA inklusive verktyget Plan och styr, införande av distanskonsultationer inklusive avskrivning av utrustning under perioden 2019–2021, införande av avtrycksscannrar samt utveckling av övriga digitala tjänster inklusive artificiell intelligens.*
 - b) *finansiering av tandhygienist i kommun.*
 - c) *finansiering av hälsostyrd vård inklusive den nära vården: fortsatt genomförande av uppdrag i hälsostyrd vård. Implementering och stöd för roller i samverkan.*
 - d) *finansiering av strategiska kompetensutvecklingsinsatser och kompetensförsörjning, till exempel rekrytering av utlandsutbildade, PLUS-program samt förändringsstödsresurs för uppgiftsväxling. Fortsatt verksamhetsförlagd kompetensutveckling för allmäntandvårdstandläkare/team i specialisttandvården.*
 - e) *finansiering av nytt arbetssätt för riskbedömning av kemiska riskkällor.*